

13.10.2021

Ärende/20

§ 309

Den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen om uppkallande av ett offentligt stadsrum eller stråk till minne av Jörn Donner

HEL 2021-004207 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Arajärvi Pentti Julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeäminen Jörn Donnerin muistoksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pentti Arajärvi och 19 andra ledamöter konstaterar i sin motion 31.3.2021 bl.a. att Jörn Donner var en polemisk urbanist och stadspolitiker, som en medlem i Helsingfors stadsfullmäktige (1969- - 1976, 1985-1992, 2005-2008 och 2017-2019), men även på åtskilliga andra arenor. På Jörn Donners världskarta fanns såväl hemadressen på Norra Kajen som europeiska metropoler som han beskrev i sina böcker. I motionen föreslås en utredning om var i Helsingfors det vore passande att namnge ett värdigt element i stadsrummet till minne av Jörn Donner.

Med anledning av motionen har namnkommittén (5.5.2021) och stads- miljönämnden (24.8.2021) gett utlåtanden i ärendet.

Namnkommittén konstaterar om Helsingfors stads etablerade namngivningsprinciper att det är möjligt att överväga att namnge ett objekt efter en person om personen är en finländare vars livsverk är nationellt eller internationellt betydelsefullt, eller om personen är född, har bott en

13.10.2021

del av sitt liv eller gjort sitt livsverk i Helsingfors, eller om personen på ett positivt sätt anknyter till stället som namnges eller representerar stället historiska skiktning. Helsingfors principer för minnesnamn följer FN: s och finskspråkiga nämndens för det finska språket rekommendationer. Enligt internationellt godkänd praxis rekommenderas dessutom att en väntetid på några år följs efter att personen avlidit, innan man kan överväga att inkludera personens namn i det officiella namnbeståndet. I Helsingfors har väntetiden etablerat sig som ca fem år lång från personens bortgång.

Vid tidpunkten för undertecknandet av motionen har det förlöpt endast litet mer än ett år sedan författaren, filmproducenten, riksdagsledamoten och professorn Jörn Johan Donner (1933-2020) avled. Namnkommittén anser att det så kort tid efter personens död inte är ändamålsenligt att ta upp en namnplats för övervägande i Helsingfors namnbestånd. Namnkommittén anser att initiativtagarna kan åter väcka ärendet efter en tillräckligt lång tid. Det är bra att utreda de anhörigas samtycke till att namngivningsprojektet.

Istället för planenamnet kan man överväga att t.ex. arrangera ett evenemang som uppkallats efter Donner, eller att minnas och göra hans namn känt på ett annat sätt, t.ex. med en minnesplakett, en egen bänk, ett träd eller dylikt. Ett alternativ kunde även vara att namnge ett utrymme som har att göra med Donners långa livsverk, som t.ex. ett auditorium eller ett mötesrum efter honom.

Stadsmiljösektorn konstaterar liksom namnkommittén att det inte förlöpt tillräckligt med tid sedan Jörn Donner dog för att inkluderandet av hans namn i Helsingfors officiella planenamn kunde övervägas. En anorlunda form av att minnas Donner kunde redan nu komma i fråga, och nämnden lämnar saken i initiativtagarnas händer för att övervägas i samarbete med de anhöriga.

Stadsstyrelsen anser att de förfaranden som presenteras i utlåtandena är ändamålsenliga sätt att komma ihåg en sådan betydande Helsingforsbaserad samhällelig och kulturell opinionsbildare.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

13.10.2021

Ärende/20

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Arajärvi Pentti Julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeäminen Jörn Donnerin muistoksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.09.2021 § 645

HEL 2021-004207 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.08.2021 § 390

HEL 2021-004207 T 00 00 03

Hankennumero 5264_200

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistössä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy läheisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

13.10.2021

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija, elokuvatuottaja, kansanedustaja, professori Jörn Johan Donnerin (1933–2020) kuolemasta ei ole vielä kulunut riittävän pitkä aika, jotta hänen muistamistaan voitaisiin harkita Helsingin virallisessa asemakaavanimistössä. Nimistötoimikunta on 5.5.2021 antamassaan lausunnossaan todennut, että kansainvälisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti suositellaan noudattamaan muutaman vuoden odotusaikaa henkilön kuoleman jälkeen, ennen kuin henkilön nimeä voidaan harkita otettavaksi osaksi kaavanimistöä. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut tapauskohtaisesti noin viisi vuotta henkilön kuolemasta.

Asemakaavaan merkityn nimen sijasta esimerkiksi jonkin kulttuuri- tai tapahtumapaikan tai -alueen sisäisen tilan nimeäminen voisi tulla kevyempänä menettelynä kyseeseen. Myös esimerkiksi nimikkotapahtumat ja nimikkojulkaisut, muistopenkki, muistopuu tai muistolaatta voisivat tuoda Jörn Donnerin elämäntyötä nykykaupunkilaisten tietoisuuteen ja osaksi elävää helsinkiläistä kaupunkikuvaa. Tällaisten muistohankkeiden edistäminen voinee jäädä aloitteentekijöiden harkintaan yhteistyössä omaisten kanssa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 38

HEL 2021-004207 T 00 00 03

Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle:

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia. Kansainvälisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti suositellaan lisäksi noudattamaan muutaman vuoden odotusaikaa henkilön kuoleman jälkeen, ennen kuin henkilön nimeä voidaan harkita otettavaksi osaksi virallista kaavanimi-

13.10.2021

stöä. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut noin viisi vuotta henkilön kuolemasta.

Kirjailija, elokuvatuottaja, kansanedustaja, professori Jörn Johan Donnerin (1933–2020) kuolemasta on kulunut valtuustoaloitteen allekirjoittamishetkellä vasta vähän yli vuosi. Nimistötoimikunta katsoo, että näin pian henkilön kuoleman jälkeen ei ole asianmukaista ottaa nimikko-paikkaa harkittavaksi Helsingin kaavanimistöön. Nimistötoimikunta ehdottaa, että aloitteentekijät voivat ottaa asian esille uudelleen riittävän ajan kuluttua. Omaisten suostumus nimeämishankkeen käynnistämiseksi on hyvä selvittää.

Nimistötoimikunta suosittaa lisäksi selvittämään kaavanimen sijaan vaikkapa nimikkotapahtuman järjestämistä tai muita muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja, kuten muistolaattaa, nimikkopenkkiä, nimikkopuuta tai vastaavaa, tai esimerkiksi jonkin Donnerin pitkään elämäntyöhön liittyvän sisätilan, kuten vaikkapa luentosalin tai kokoushuoneen, nimeämistä Jörn Donnerin mukaan.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi